

PJESME IZ OSAME

R. F. MAGJER

1912

dar

RUDOLFO FRANJIN MAGJER

15,00

122

PJESME IZ OSAME

DRU SIGISMUNDU ČAJKOVCU
U ZAGREBU POSVEĆENO

SVLJ. UŠTE
JOSIPA JUR. TROSSMAYERA
U OSJEKU
GRADSKA I SVEUCILISNA KNJIŽNICA
OSIJEK 381.472
Broj inventara: 886.2-1
Signatura:

GRADSKA I SVEUCILISNA KNJIŽNICA
OSIJEK

871330882

OSAMI

Osjećam te svuda i kada te nema,
Vidim i kad snivam san o prvom danu
Ljubavnijeh sanja, gdje se slatko spre na
I užije vatru prvu, zapretanu,
Što gori bez žare, bez plama i 'grijeva.
Bez vatrалja i bez svakog zavitlaja ;
Što peče i pali, kô munja kad sijeva,
Što golica a bez pustih uzdisaja,
Pa se krv i stine, kô i srce ledao,
Pa se krv i burka, kô i grč kad kida
Razgaljene gradi, a svud nedogledno
Polje duša mrtvih zadnjih suzu rida.
Eto tako ja te plačem, čudna drugo,
Što mi grušaš kosu i u bijele niti
Povežuješ prame, a svijetu za rugo
Sa vorama smrtna ruka čelo kiti.
Možda dobro snuješ sa još boljeg puta,
Možda svijet si novi stakla onkraj svijeta,
Gdje oluje nema, niti zmija ljuta
Ispija srž do dna, hala halu sreta.
Možda dobro snuješ u svojemu radu —
Tek mahni se posla zasad neprekidna,
Kad rad tebe ja sam u ledu i gladu,
Sve mi mračno, samo slika tvoja vidna.

A ta sva u šari dražest svoju hini
I u prošlost tajnu život odaginje,
Pa se puštoš pusta još praznija čini
I nirvanom čovjek dršće kao inje.
Što vjetrina vije, trese i potresa,
Da u potresaju dašak zadnji smaže,
A onda nad zemljom, do plavih nebesa,
Mrtvik do mrtnika: slaže, slaže, slaže . . .

. . . Kad to gledam čini mi se: san je, snivam
I lako mi onda u srcu i duši;
Nad gomilom sve bez riječi sretan plivam,
A podamnom svijet se i kida i ruši.

I padaju grude i oštro kamenje
I bježi u ponor sve halja za halom
I trne se vatra i crno stijenje
I suši se bara sa močvarnim kalom.

Pa kad zadnja suza dušom do dna splije —
Spokojan sam za sve, i što jest i nije;
Glavno da me Bog moj ljudiška i grije,
A što inje svuda . . . srce mi se smije.

Onda u najslađem času moje sreće,
Što Bogovi daju svijetu odabranu:
Osjećam te svuda i kada te nema,
Vidim i kad snivam san o zadnjem danu — —

STROSSMAYER

Zvijezda kad jedna je sjajna gasnula nebu na plamnom,
Gdje je desetak ljeta svjetila tromož Evropi,
Tamnom u Osijeku gradu, pustom u mraku crnom,
Druga je sinula Rodu hrvatskom da mu posvijeti
Staze i bogaze mrtve.

Dani su otada tekli, kô što su tekli i prije,
Ljudstvo se klapalo i krvca rumena lijevala, lila,
Prašina vitlala zrakom čudna, što muti i vitla
Okean sitnijeh ljudi.

U to je jednoga dana, sa zapadne strane, gdje sunce
Svakoga dneva sine, prasnula puška i handžar
Zadrht'o rđav o zidu,
Tinjava žera sred banjka, luga i rodnoga polja
Crvenim svjetлом je plamen na se navukla kô škreljet
I Vrijeme je čekalo kucaj sata da otkuca svoje,
A Život je stao u vatri pisati drhtave brojke:
Tisuću osam stota četrdeset i osma . . .

Uz riku topa i mnoštva svjetine halabučne,
Došo je Andeo mira s granom u željeznoj ruci
I razum je kliknuo: Stani!

Velik kô titan iz priče, snažan kô vulkanska lava,
Zidar malenog Roda vatru je gasio radom

Radnika, što izgrađiva. Glas mu narodom plije :
Ljubite, braćo, se svuda, Slavjanin prvak će biti
Nosioc ljubavi trajne,
Ljubavi on je vjesnik.

Riječ je jeknula jako, jeka je jeknula jekom —
Riječ je pala na rodno polje još neorano,
Riječ je postala djelo, trajnije vrhu sveg blaga,
Riječ je postala snažno, otporno sredstvo nas sviju.
Riječ je postala sveta iz ustiju Proroka našeg,
Njegova riječ je bila —
I brda se rušiti stala.

I brda se rušiti s'ala, stoljetne zapreke naše,
Što su u osvit svakog dana zamračile sunce;
I brda se rušiti sta'a. putovi neravni časom
Tvrdi su drumovi bili.

Žurbom i vrevom se gradi stoljet e usred Kuće,
Narodna govori riječ slađahnim vrutkom kô vrelo-
Gorskoga potoka bistrog
I poslanica Tворца i evanđelje Svetu
Prodire vjernika srcem.

Kô talas sa mora vali drhtavi silenom snagom
Valjaju gromadu tešku, tresu stoljetne grane
Jugu na top'om Braća, gdje svaki na svomu živi;
Valjaju gromadu silnu i grane sa bujnih krošnja
Jedna se drugoj bliža, kukaste rašlje kvače
U jednu falangu čvrstu na okup i obranu Hale,

Tijelo i dušu što kida paklenском snagom i ruje,
Rovati gdje se god može.

Kô talas sa mora On je bratstvo, jednakost, slobodu
Ulio naše u duše i prvi uz kliktaj jasni
Odjek je pjesma Tri brata, što su je pjevala grla
I jednu u dušu se slila.

I brda se rušiti stala, stoljetne zapreke naše —
Za ponor crni je štošta satrla Njegova ruka :
Tu je bodljikav drač i kukolj sažegla vatra,
U crnom ponoru Hala izdajna vječni san sniva ;
Ponoru na dnu crnom okovi rđaju ropstva,
Ponoru na dnu crnom veliki nesloge dio
Netragom taloži zloduh sputan u lance teške ;
Ponoru na dnu vrag sam s našega praga će otic. . .

A dalek i nedogledan Dom se Slavenski diže,
Velebna polja i gore, more i rijeke naše,
Osvitkom novoga dana trobojka časna sve paše
I Život novi dnevno u vijenac rada niže
Budućnost ponajljepšu svom Rodu, gdje će i zadnju
Izorat zemlje brazdu.

A dalek i nedogledan Dom se Slavenski diže,
Pustoš gdje maglom mîrak je držala stoljetnu tamu :
Prosvjete hram bjelasa i k nebu diže se. Vječni
Spomen iz srca to je sinova harnih, što će
Podjarit vjeru živu u sviju nas i svagda,
Dok plam će buktit plamni u slavu za sve Njemu,
Jer otac dobar On je,

Jer otac brižan On je,
Na nebu zvijezda jasna, što svijetit će vazda
Svud kô amanet dragi
U vijeke vijekova . . . Amen.

SROKOVANE REČENICE

*Rijetko koja ptica svoje gnijezdo blati,
Što je izgubljeno više se ne vrati,
Najbrže se mete ispred tuđih vrati,
Pijanoga često sâm Bog čuva, prati,
A u politici i bez blata . . . blati.*

KAD POŽRTVOVNO RADIS

*Za svoj narod kuću ljepšu izgrađivat
Znači: postepeno sebe u grob rivat.*

*POD KRIMKOM - PRIJATELJSTVA
Zove brata, da mu jednu tajnu kaže,
A ovamo smišlja stotinu da slaže.*

SLOBODOUMNJAK

*Vojuje za pravo i ljudi slobodu,
A da može on bi začepio usta
Istodobno cijelom svom i ljudskom rodu.*

DJAKOVO

Starodrevno sijelo hrvatskih vladika,
Odakle je i-skra pala na sve strane,
Podjarila va'ru sa slavenske grane —
Rod Hrvata svjetom upoznala Dika.

Sjajni hram bjelasa s dva vitka zvonika,
Pod čar a'abeske. Šarom išarane

To su slike veza. što ih naše Nane
Diljem doma vezu. Tu je stan Mrtvaka

Najsvetijeg Namā od svih. Grob mu kruži
Sane u tišina. Mrki mramor šuti,
Prostornost sva šuti. Sreć m ko tuži

Kad oltaru stupa, kud svi vode puti
I kad kriptu traži duša izdaleka — —

— — Amo, Braćo, svi Vi . . . tu je naši Meka !

ŠTO JE NAJLJEPŠE ?

*Najljepše je biti i bogat i glup
Kao kakav stup,*

Jer onda si odmah na vrjedniji stvor,

Preko noći uman,

Pa makar tuluman —

Kidaš svaki čvor . . .

DALEK PUT . . .

Dalek put . . . U magli pliva sumor dana
U trzaju zadnjem. Na po izgažena
Staza zavijava. Kida razrovana
Polja, što se crne pokraj drvlja snena

Džbun do džbula pruža šiblje raskidano
Sa glogovim oštrim bodljikama, što se
Ubadaju u strn i u rasklimano
Busenj svud. Idem kud me noge nose,

A put dug se dulji još više i tamom
Već se crven s neba i grli i brati;
Reski lavez pasa glasa uspavanom
Poljanom, gdje leglo gavran se jati.

Ni kola na putu ne će da prolete,
Već sve drnda rudo i levča potresa
Lijeno, pa potraj mene. ko od sjete,
Klimbataju muklo klimava kolesa.

Šumica uz desnu stranu šuti mlada,
Krošnja krošnju stiše na tananoj gani,
Pa gdje puca prolaz: rumenilo sklada
Šara priču mrakom, svijet začarani.

Ja stupam u carstvo, gdje se Vile roče
I satiri, što uz frulu podečikuju
Zamamno i strasno. Rumeniku toče
I svi piju . . . piju i u piću snuju`

Sanje, gdje sve spline, sve sa ovog svijeta
Besanicom tone. Gle, i ti si, Draga,
U tom kolu. Čar ti licem nova cvjeta,
A kroz lako velo dršće ljepost naga,

Što golica oko i opojno mami,
Pa zbumen sam. Trzam od želja i sluti,
Sla'ka moja sreća, što me u os mi
Sapinje, a oko i sklapa i muti.

Kao slijepac tapam još tamnjom noći
I korak zapinje u močvarnom kalu,
Gdje vagasi režu, a beskrajna moći
Sputava u hodu. Pređam. Uzdrhtalu

I dušu i srce trese drhtaj plamni,
Burka krv i shrvan srtam na po puta,
Kud se vere Noć i zadah smrti tamni,
Pa ne znam je l' put moj busa zamrznuta

Il je baršun meki i postelja snena,
Gdje me Ljuba draška vatrom razigrana
I ja molim Vječnost svetih uspomena:
Dalek put da praje dok je sunca . . . dana.

ŠLJIVOŠEVCI

U sedini škola, crkva preko puta,
Krajem vlastelinska, župnikova kuća
I niz kućarica. Dršćem od čeznuća
Kad ovamo duša razdragana luta.

A biva to često, pa razgledam selo,
Sve od časa prvi traci čim zasinu
I rogato blago šareno i bijelo,
Iz kućarka trene pasti na ledinu.

Čujem: čord š trubi, ded-Luka* se žuri,
Stari Koprivanac brižno zapovijeda,
Matković, Kusturić, Drašinac-gazduri
Pred kiljem i u kući svojtu reda,

Pa im poso spremi. Čeljad to sve sluša,
Često i ne sluša, već se nalukiva;
Mlađ j snaš pjevat zaželi se duša
I u trenut čuješ mnoga . . . mnogi »pivac«.

»Pivac drev u tugu, drugi ljubav mladu,
Suzom radost pije, drugi djelo sprema
I kako već koji. Pa dok svi u radu
Znoj sa lica bršu, svijet starkelja drijema

* Azenić. Opaska: Sva spomenuta imena najviše su raširena u samom selu, što je dokaz, da je postalo od zadruge od kojih nekoje postoje i danas, dok su se ostale podijelile.

I kraj stana priča, što je nekoć bio.
Kako je to danas i što bi već znao,
Gdje sam provodio ljepe dane mijo,
Što je život kašnje zavijek otrovao . . .

A tamo daleko, po sata od sela,
Groblje u osami, viti jablanovi.

— — Na grob svakom spomen nek je suza vrela,
Mlađariji pozdrav, jer budućnost novi.

STRANČAR

*Što je drugom sveto
Njemu je prokletio;
Istina, poštenje
Za nj su španska sela,
A zloba i ruga
Njegova je druga,
Što odmiče stijenje
Gdje je bakšiš djela . . .*

APSOLUTIZAM I CENTRALIZAM

*To je tako : jedan oštro zapovijeda
I lijevo i desno, pa ustreba l' budjom
Slušatelje svoje zna i milovati ;
Ustreba li kom što, pa mu treba dati,
Onda medju svojtom najprije se reda
I šakom i kapom pa i mukom tudjom.*

*

Slika vam je crna, kad se kroz mrak gleda.

NA MARICI*

Isli smo po sata kroz travu i grmeš.
Put dug, hrapav. Žega i buse i drmeš.
Kola puna žitom ili djetelinom
Projure. Prašina. Klin strugne sa klinom,
Pa okov zaškripi. Pogledam: Lenije**
U dalji se plave i poljanom vije
Metlica s kuruze. Ukray strn se pruža
U dalj i nedogled. Sa desna jaruža
Dubok kolosijek, onda most kraj jarka
I Bosut talasa. Tu po koja barka
S čamcem pliva . . . Vrba vrbu trese,
Pa kroz šiblje redom do dva oka kriješe.
— — A što dalje biva, onako u dvoje:
O tom šuti voda, sví i sve tu što je.

LAKOMCI

*Čitav svijet se bori protiv kapitala,
A ipak za novcem svi su ljudi gladni,
Pa kô kukavelji, prezreni i jadni,
Ližu zlatno tele vrh pijedestala.*

* Ime za kraj uz jedan dio Bosuta kraj Vinkovaca prozvan po nekoj Marici, koja se tu navodno utopila. Tu se Vinkovčani rado kupaju.

** Štalište uz Bosut sa izgledom na Viškovce i okolicu.

NA VERANDI

Mati Medvedoviću

Mala lampa, stô i pet do šest stolaca
U sredini. Krajem otvorena vrata
Iz hodnika vode. Kum naš karte baca,
A mi kako koji. Jedan knjigu hvata,
Pa kô mudrac štije iz svijeta i doma ;
Drugi iz novina odreda sve važe,
Pa se sluša i ne sluša, migla, koma
I kako već hoće tko da koju kaže.
Najradije gledam kroz željezne gatre
Kako list na ruži i dršće i trese,
Georgina blijedi od sunčane vatre,
A foksija crni i crveni. Sve se
Nekim novim ča om u zabitî kiti,
Pa me obavija tajanstvo i sjeta.
Šćućurim se. Klonem. Svilni umor n
Razgaljeou d'šu da u svijet ne lijeta.
Mala lampa žiniga i razgovor ide
Do u sitne sate, kad u vinogradu
Puškare pudari, a mrakom se vide
Po dvije sjene, što će kušat ljubav mladu.
Istom ouda tkogod iz društva kô mahne
Rukom, da se šuti. Posluh. Bit će, neko
Zahvatio kvaku. Sa trzaja dahne

Sve jedan za drugim, a da nije reko
Ma baš ništa, ništa. Britajen strah noćni
U tili čas družbu i stiša i smuti.
E, kasno je, spavat . . . odreže glas moćni.
Komešanje. Vreva Pozdrav i sve . . . šuti.
Šuti kô zaliven stô sa šest stolaca
I cvijeće kroz gatre, zidovi i puti;
S neba dobri starac žuti smijeh baca,
A u duši i sâm i sve moje . . . šuti.

PAMETNA POŠTENJAČINA

*Da je kesa puna, kô što mu je glava,
Po čitavom svijetu bila bi mu slava;
Ovako sirotan svuda je bez prava.*

NAJLAKŠE I NAJTEŽE

*Najlakše se ruši i najčvršća kuća,
Čelično poštenje i dobrota svaka,
A najteže vrne k dobru raspikuća
I raskrinka hulja ili šuša kaka.*

ČINOVNIK

*Na svakom je mjestu i u svako doba,
A ipak ga drže svi za pustog roba,
Što tegli i rinta, kô pari ja kaka,
Za malenu plaću a bez prava svaka.*

JUTRENJA IDILA

Kad se zdani pustoš nad prašinom druma
I zadršće grmlje: jedra, mlada šuma
U drhtaju svježem Zoru šaptom draga
I tepanjem novi svijet gali Snaga
Dana u čas plane i kô demoru dahne
Iz prsiju snažnih. Zadnji puta mahne
Lijenom rukom trzaj prošla Noći meka
I srebreni traci bljesnu izdaleka
Kô munja iz pakla, što žari i krijesi,
I Pjesnik se diže plavih do nebesi,
Da ispjeva što mu srh i duša čuti.
Gdje su prošli dani, bogazi i puti,
Kako dušom do dna sveđ krvavi rana.
Ponajljepša pjesma to je . . . nepjevana.

KAKO ZA KOGA

*Uvijek su nam rekli: bit će bolje za sve poslije
[rata]*

*A kad tamo svega biše gdje je para i pojata,
Dok siromah osta bogac, mukar da je čvrst ko
[zid.]*

*Kad ta roba sa poštenjem ne vrijedi baš ništ
[za prid.]*

ZRINSKO-FRANKOPANSKI PROSLOV

Još živi stari Bog na nebu i na zemlji
I crvić svaki gmiže i travka svaka klije.
Pa u osvitku dana,
Kad sunca traci granu,
Kad sve se od sna prene —
Radošću piju Život i smiješak Zore mlade . . .
Još živi stari Bog i kćerka njeg'va Pravda,
Što mehlem u sve rane svegj na pregršti sipa.
Stišava bô i tugu sa razgaljenih grudi.
Otapa led i inje sa zamrznutog srca,
Ogrijeva dah i dušu, pa uzburkana krvca
I krijepli i blaži, i poravnjava staze
Uz gromadno kamenje i oštrog gloga trnje ;
Šikarje gusto kljaštri i prolaz puca ravni,
Pa utruđena noga i teško breme snaša
I znoj sa lica pije kô ambroziju neku
I žurbom dana plije
I putni križ se nosi . . .

Još živi stari Bog i pokraj snažne Pravde
Nemeza hladna kroči — —

* Govorila na svečanoj proslavi Zrinskog i Frankopana u Hrvatskom narodnom kazalištu : Zora Vuksan-Barlovićeva na dan 30. IV. 1919. u Osijek

Ja snivam: Dugo polje, a skraja oba bljeska,
Kô zmija, srebren tračak, pa jedan kraj se slijeva
U beskraj crne vode, dok drugim krajem blista.
Kô alem-kami da su, još ljepša biser-rosa,
Što biba se i pjeni, udara, lomi, krši
Gromade s našeg Doma;
Talasi čas ko humak, čas kao brdo, pršte,

Zamute svu dubinu i kao div, kad palom zavitlat će po drumu,
U svom veličju pljusnu i sav se Kras potresa.
I sva se Zemla drma i sva se plavet muti;
I dršće Nebo vedro — tek Velebit se smješka.
Orijen i Lovčen, što kô budna straža bdije,
Na onu stranu mora otkuda vreba Hidra . . .

Ja gledam : kraj tog krasa, u okovi sav sapet
Zvoncika negvam teškim moj dobri Narod, što je
Na putu mnogim bio, jer nezasitne pandže
I kukast orla kljun se nazobat nije mogo
Bisernog zrnja krupnog na vratu Majke naše.
Ja gledam : Rod moj pati, isprebijan se kini.
Pa pije grč i suzu.

Progjoše vijeci . . . mora da stoljeće mnogo je prošlo,
Jer Narod moj više ne šuti, već lancima trese i kida,
Okovan srta sav mamen,
Okovan uzdiže pijest,
Okovan prosiplje vatru,
Okovan krši stijene,
Okovan raskida ropstvo.

U trenut i vatrena zublja buknula plamom kô sunce,
U trenut i sva je zemlja pošla na otpor i borbu;
Svi su uz svoja živa Vogje, Roda svog dične junake
I vulkan rigati poče . . .
Malo tek prošlo je dana i krvavoj igri svršetak
U tuđoj je zemlji bio — —

Ja krijem oči bez suza i stežem dah ranjavih grudi.
Jer dosta, o dosta je svega!
Sam crni vrag je upleo čagjave svoje prsti,
Slavio pobjedu dana. Bog je na nebu bio,
Pravda si prekrila lice i brisala suzama oči,
A jadna Nemeza krila u beskraj vaselene.

*

Progjoše vijeci dugi . . . mnogo je prošlo dana
I kroz san čarobni snivam: O Bože, Bože svesilni,
To oči me varaju moje i ja se svegjer pitam:
Je l' san to ili je zbilja?!

. . . Ponosna, vita i svježa, vedrim i licem i smiješkom,
Dolazi carstva iz svoga priča kô davna iz „Veda“:
Oči joj diadem s krunе — Nemeza stupa sa truna.
Zlatna joj pala u ruci bljeska i cakli i sjaje,
Caklene oči se kriješe, rumen sve lice zali;
Čas dva i palom mahne —
O Bože, kako vijori!
Nebom svud zabljesne munja
Uz tutanj gromova glasnih,
Što zdrmaše Svemir i Zemlju, ponor, dubine tajne;

Nemeza tresnula palom i sa tri strane plane
I vatra, zveket i lupa
Odmnije u čas kô strijela; ,
Tekuća lava tad zgrne
U bezdan stoljetne lance
I sori Ropstvo dugo i siledžijsku Halu.

A Rod moj, o moj Bože,
Ti Pravdo.vasione Nemezom željkovanom.
Moj rod je, do tri brata.
— Srbin, Hrvat, Slovenac —
Zapjevo himnu svetu,
Zapjevo Bogu, ljud'ma,
Uz kl eaj gromki duše:
„Slobodo, da si zdravo!“

ILOK

Na v sokom brijegu sja se tvoja slava
Iz dalekih strana. Spomen proših dana
I danas je svima dragocjenost prava:
Tvoja crkva, kami — priča isklesana.

Ja ti gledam lice vedro, nasmijano,
Kako točiš »grom« sa tvojih vinograda,
Gdje još Vila pjeva forte i pijano,
Sad kakva već bilo da se pjesma sklada.

Slušam i tvog Tune* »Anakreontike«,
Jozu**, o. Mladena***, Voršaka i druge
I Dunav, što mijе sve te spomenike,
Džbunove i staze i zelene luge,

Pa mi žao budne, kô i onoj đermi,
Što na kamen sipa vodu i led kruti,
Jer se tude često kupi svijet đeđerni,
A moj prvi list u knjizi o tom šuti.

Šutiš i ti, kulo, odakle sam znao
Dugo u noć lutat po prostranoj njivi

* Benešić, ** Vražić *** Barbarić.

Baranje i Bačke, a i zaplakao
Od sreće, što nisam nikad premostivi

Put svoj našo nigdje... kô ni sve skaline
Što se viju, pa ti šaren izgled pruža
Na okolna brda, loze i maline
Gdje se plave, a po koja cvate ruža,

Što će lločkinja tamburašu dati
Za pijev »Teraj Lenka«, jer kô Sremac pravi
Do u ponoć glasa, kada sitni sati
Prate mnogu družbu u svijet zaboravi.

IVANU PAVOŠEVIĆU U OSIJEKU POVODOM 45. GODIŠNICE UČITELJEVANJA

Dobri moj, učitelju, što pun svježine mlade
Rodu svom hrvatskomu pališ prosvjete plamen.
Zublje luč, čija svjetlost Vile kô usne slade,
Kada se roči pjesmom kroz gaj i mračak sanen.

Mnoge si, učitelju, radom sazidao zgrade,
Pridigo svijet u duši carstva gdje zbori: Amen!
Savio baš iz ništa, što zna se i ne znade.
Vijenac narodnog cvijeća, mrtvi oživio kamen.

Istina, to je često prošlo zaborav svijeta,
Netragom ode hvala djela za uzvišena.
Čovjek jer samo prima, dobro sa zlobom vraća;
Ali šta za to! Ti si korak po korak, sveta
Stizavo mjesta ona, koja bez trunka sjeni
K pobjedi vode. Tu sad Rod tvoj ljubavlju plača.

VINKOVCI

Najmlađi naš grad kô mlada, svježa ruža,
Što ne busu cvate usred perivoja,
Vedro lice Zori na uranku pruža
I cjelovom topilim gali njedra svoja.

Tu je nekoć Mate Topalović sklado
Hvalu Graničara, što danas još ori;
•Čvrsto stoji kô klisura« — prošla nado,
Spomen zlatna, koja vatrom bukti, gori.

Najmlađi naš grad kô zrelog grožđa loza
Na sve strane pruža sočne svoje staze,
Bostan i Lenije, kud kolija voza
Mladost svud i svagdje i snaše i maze,

Što se tajno ljube s Krnjaša i stare
Ervinice¹, gdje je mnogom lijepo bilo
Dok se kraj Bosuta i vodene Mare²
Uz ciku i kolo rujno vince pilo.

A pio ga i naš Reković starina,
Jer inako nikad ni »Satira« ne bi

¹ Tu je svojedobno boravio u zatočenju i pokojni naš kralj Petar I.

² Na Marici.

Bilo, pa i pijev »Hrvatska domovina«³
Još bi dugo čeko svojeg maestra⁴. Tebi

Zato ide hvala po sto put i više,
Najmlađi naš grade, što si procvjetao
U času, kad stari C. balis izdiše,
A vjeran puk poštu Kozarcima dao.

Tu je mnogi srce svoje ostavio,
Tu je mnogi Ljubu svoju obljubio,
Tu je mnogi suzu prvu prosuzio,
Tu sam i sâm trajno prijateljstvo svio,

Što mi dane vedri sred bura i tmuše,
Što mi jača lepet pjesničkih krila,
Što mi draga spomen slavjanske Ljubuše
Kad kroz gusto granje slazi sremska Vila.

Što mi vida ranu vatrenoga pakla,
Gdje je Usud svijeta oštro zasjekao
Do dna duše. Tu je grad od krhkog stakla
Mojih dvora, moj san i evijet procvjetao . . .

. . . Uz vinovu lozu, š'o se stolom plete
Tradicionalnim, pokraj kestenova,
Kuda do tri rodes⁵ godinâ niz lete,
A rod sved se mladi, zida kuća nova.

³ Naslov hrvatske himne od A. M. hanovića.

⁴ Josip Runjanin-Kuzminčanin, Vinkovčanin.

⁵ Sadržaj budućega grba grada Viškovača (po zamisli Mate Međedovića) izradio Dr. Bojničić, Dr. Krčnjavi i slikar M. Rački.

Sad još treba da nam u svojemu krasu.
S Bratstva domorodni oživi duh stari
I rad po »Kućniku« na najboljem glasu,
Pa će tu bit opet silni Graničari.

Pa će tu bit opet silni Graničari —
Do tri Brata, što će rušit kršne stijene,
A dobri će Vinko, da nas sve nadari
I s neba će sipat cvijeće, što ne vene.

JA IMAM . . .

Ja imam put svoj ravan — o, da je barem ravan! —
Al tu je Grdosijaš, što poput oštrog kama
Sveđ čeka prepun bijesa: kad li će cpet slavan
Svijet drugog carstva skrhat sa oštricom pandžama.

Kraj njega plazi mnoštvo i guštera i zmija
I razna gamad tu se u zabit mraka krije;
O, znaimo mi tu Družbu, što glavu i nos svija
Kô zadnji sluga tek da svoj krušac jeftin ije.

Pa onda korov, što se kô nametnik svud širi,
I guši cvjetne prame i nježnost sitnog cvijeta;
Pa onda vodurina iz kala svojeg gviri
I treba l' što potopit: tad bijesno se išeta

I ruje, gdje se može rovati ma što bilo
I kvasi suhe vlati i svilnog cvijeća krunu
I blati lijer-bjelinu, što svježi šumsko krilo.
I trulež vlagom sipa i baca šaku punu . . .

Ja imam put svoj ravan i znadem što bih htio,
Za Život to je malo, za Svijet još je manje,
Pa ipak put moj brza i sam vrag gnijezdo svic
Baš tamo, gdje sam svoje razastro meko tkanje.

Rad ovdje boj se bije — i ja ga bijem vazda,
Pa dan se kad završi, a borba sveđ još traje;
Na jednoj strani Hala, na drugoj sam Vrag gazda,
A ja osamljen vitlam sred Augusove staje.

Rad tko će dobit bojak ja više ni ne pitam,
Tek u svijet svoj ne dajem ni mrvu gladnoj Hali,
Jer kucaj svakog daha za me je sveti ritam,
A čežnja svaka spomen i prošli idejali.

To čuvam sve do zadnjeg i daha i svih čežnja,
Pa dođe l' doba kad će u propast grad moj lijepi;
Ja porušit ću sam sve do posljednjega svežnja,
Poharat, spalit, sorit kô barbarin u stepi.

A onda, Vilo, ti me ožari kroz tvoj plamen,
Ko beskućnik da lunjam od vratiju do vrata
Il u kamen pretvorи, u gromadasti kamen,
Što porugi je drugar od boli i inata — —

VALPOVO

Stari grad kô greben, što strši iz mora,
Stoji. Kraj njeg spomen drevni, dvor vlastele
Sa baštom i šumom. Džbunovi i staze
Režu upoprijeko ograde bijele,

Što kô priča sočnu okolicu paše.
Tu i Karaš ca mjestimice bljesne,
A nekad Katančić brao blago naše
I u vijenac nizo. Narodne su pjesme

I danas još svježe, kad se, preko mosta.
Na Toplice ide, gdje je vrelo staro,
Hrastici i jele. a gdje jednoć pjesnik
Miroljub je putem s cvijećem razgovaro.

Idem i sâm istim pu' em. D... se praši,
Kolesa drndaju na osječkoj rani,
Otkud jablani se, kô davni stražari,
Smješkaju putniku s puta u osami.

Idem i sâm istim putem, pa sve gledam
K onoj strani, gdje je počinik mrtvika,
A gde duša pjeva nepisane pjesme,
Valpovačku prošlost davnih pomenika.

Tu mi šumor starog ilirskoga maestra
Dočarava pjesmu s orgulja crkvenih
I ja gledam lice časno kako sklada.
A za noći dugih i časova snenih,

Pa osvježen padam na klupu kraj krsta,
Gdje se priča glasa o čarobnoj sjeni
I kako je mlada djevojka bez sreće
Žrtvovala sebe pustoj uspomeni.

A stari grad stoji osamljen i uklet,
Zidove mu draga paprat sa lišaji,
A kroz temelj kulom klima trošno vrijeme
I srebreni polok svjetluca i sjaji . . .

PISMO

*Moj premili pobro!
Što hasni kô čovjek izgrađival Luku
Jugoslavskog Doma, i u tihom muku
Raditi za dobro,
Kad se značajevi kalom blata vuku,
Trutovi uzdižu, a Radnike. . . tuku.
Uz pozdrav sad biraj
I sretno zasviraj
Svima, a ja odoh
Dalje bit Tvoj —*

RUNJANIN

*Runjanin je krasan idejalist bio,
Hrvatskoj je Himni napjev ishitrio,
A to vele, da je Amenat nas sviju ;
Bit će da ga zato „šutnjom“ uzvisuju
Pa i smutnjom „neki“ a i društva bratska,
Što kraj sva imena zovu se . . . hrvatska.*

GRAD TVORNICA

Grad tvornica. Dim sve suklja, crni, čađi
Sa visokih zdanja, otkud oblaci se
I lome i kupe. Tu starci i mlađi
Vitlaju prašinom. Magle sive vise

Kao krpe povrh, sitnih drvenjara,
Gdje se živi obnoć, a po danu kunja
Prazninom tišina. Iz nemogla, stara
Drava obilazi i okrajkom lunja,

Gdje je stovarište dasaka i pruća,
Što na suncu grijе pokopane nade,
A kršna mu Lika časove tronuća
Poremeti lupom, kada valja kladе.

Slušam: tutanj kao mukli rgat tutnji
U ritmu, pa na čas reski sićuk sreže
I vrevu i trešnju, kô žica na lutnji
Kad brecne pod rukom i glas glasom sveže

U jedan disakord. Gledam sav taj drmeš
I tu žurbu dana, što kô pljeva ganja
Ispacena lca, napor, kletve grmeš.
Što jeći kod poslovnoga zastojanja,

Jer onda se psuje i okrepa traži,
Jer onda se muška razapinje snaga.
A povikom »Horuk!« osnaži i draži
Ponos, da nabrekne m ščavost naga.

Gledam Svet svijeta, što za drugog teče
I puni mu stomak i džep pun i tusti.
A što znoj ga miva i u srcu peče —
Tko još za to pita od ljudiju pustih?!

Dost da raja žvi i dnevno rabota.
Okreću kolesa i roba se slaže
U pune magaze, dok bura života
Sve duši po dušu za raj i grob važe

Kud za vazda gre se nečujno i tiše.
Bez spomeni svake. Samo dim, što čadi,
Dnevno žali svojtu: jače se zanjiše
Gomilom, kad kupi naraštaj se mlađi . . .

16. VIII. 1921

Na vik on živi, ki zgine pošteno
Franjo K. Frankopan

Za narod živi, ko je umro za nj!
Gjuro Arnold

Slavska se Vila u crno zavila velo i plače,
Sumorni sutan je pado tamo za daleke gore.
Kada je Junak i Kralj naš prvi južnih Slavena
Trudne zaklopio oči . . .

Stoljetni brastovi gordi, nebu pod oblake što su
Prkositi znali oluji nijemim lišćem na krošnji,
Šaptali tiki kroz mračak u tajni svemira beskraj :
Nema Ga više . . . nema.

Velebna brda i polja p'odna i meka što steru
Ležaje boraca ratnih za Dom i slavu Roda
Na vjetru lakom, što sneno lelija usjev jedar —
Čekaju novoga Druga, da Mu na pozdrav zadnji
Razastru raku mira.

Jadransko more i Lovćen, Istra i Slovenija.
Široka slavonska ravan, Hrvatska Mati i kršna
Ponosna Bosna i Herceg, Banat i Baćka sočna
Sa Dalmacijom drevnom sestri nam Srbiji miloj
Toplo i umilno glade svilene prame i cjelev
Sućuti bratske daju.

Teška nas sADBina snašla, velika bô nas bije
I Slavska Vila šutke prekriva ratne trofeje
Vijencem neuvela cvijeća, a žižak u kandilu pali,
Sto će da svijeti nam svima.
Heroj i prvi Kralj je naše Jugoslavije
Pošo na počinak. Pred njim Srbin i Hrvat sa bratom
Slovencem zavjet trajni prisiže nehom pod vedrim :
Više još . . . sada smo Tvoji !
Nema te Sile, što će rastaviti ikad nas moći,
Nema te Hale, što bi sazdani sorila Domak,
Nema te Moci ni ljudske jakosti da nas razdvoji.
Ljubav kad Tvoja nas veže.
Ona nas žari i grije, ona užije trajno
Zanos i svježost i snaga raste i buji i svježi
Rođenu braću na Domu, sjajna gdje velika Zvijezda
Sretnjem osvitu svijet.
Veliki Kralj i Heroj, dobri naš Otac je Umro,
Da nam Rod suzom u oku oplače jade i boli
Za borbu novu i život — stazu gdje Vođa je utro
Pobjedi južnih Slavena.
Svi smo mi plakali suzu i srcem krvari bolja,
A kroz noć Genije Rođa pred knjigom Povijesti stao
I prvom na listu bijelom, kô lijer bjelina što je.
Zapiso : Navijek Prva i Slava i Pomen neka
Zavazda bude Njemu kroz sva vremena Kralju
Petru Našemu Prvom, sazda jer temelj Domu
Narodnog Ujedinjenja !

TRI BRATA

*Kad se bratska srca slože
I olovo plivat može ...
Narodna poslovica*

Tri su brata: Srbin, Hrvat i Slovenac
Raskidali lance i počeli graditi
Novu kuću i Dom, što će život sladiti;
Onda puni žara, vrhu starih ranâ,
Gdje krstare sove i jata gavrana:
Zadnji puta svili spomen-cvijeća vijenac.

*

Tri su brata kô krš i jaki i smjeli —
Jedva zora svane, a pijev veseli
Odjekuje s juga do sjevera ledna;
Budućnost je naša tako nepregledna.

*

Tri su brata mlada,
Sad još Bog nek dade
Jugoslavskog sklada,
Da nam Dom izgrade!

Tri su brata: Srbin, Hrvat i Slovenac,
Jedan duh tu žije, a slavenska Vila
Kraljeviću Marku daje lovovijenac;
Jer smo bili jedno i bit ćemo jedno,
Jugoslavsko sveto polje nepregledno;
A onda je naša i dika i s'ava,
Što će da nam muku zlatom ovjenčava,
Gdje je Domovina Bratstvu sreću svila . .

*

Svaki dan ću molit, samnom do tri brata
O, čuvaj nas, Bože svađe i inata;
Ne daj da pomuti itko našu slogu,
Već suzu ublaži i nevolju mnogu,
Pa da Srbin, Hrvat i Slovenac vazda
U svom Domu bude svoj jedini gazda,
Što će dobrom voljom orat polja, gradit,
Ubirati plod svog rada pa se mladit!

*) Posebna vrsta epigrama je komplimenat, gdje su se osobitom srdačnošću pozdravljali odličnici, a najpače gospode iz posebne pristojnosti. Kako je ideja narodnoga ujedinjenja daleko nad svakdašnjošću zavređuje potom i posebni komplimenat, pa da se tom narodnom amanetu klanja riječju i djelom svaki i Srbin i Hrvat i Slovenac, dakle svaki iskren Jugoslaven, kako je to pokušano i u gornjim stihovima

MODERNA ROMANCA

Hrvatskim futuristima posvećeno

Tiho kô samrtna svijeća žmiruca svjetiljka snena
Glava vrh naših sa stropa drndavih, mračnijeh kola
Puna i ljudi i djece, pusta to čeljad i hoća,
Svoju što izgleda kuću polja sred bezimena.

Klupa pod nama starinska jaruga puna a sjajna
Nekud kô bolno da cvili, plaće rad starosti svoje;
Tu meni se prisni da slušam: časove zadnje svi broje,
Kada će duša za dušom zanijemit sred muka otajna.

Ne znam je l' trenut il' vječnost trajalo maštanje živo
Svijeća kad drhnuila lako, a titraj gustoga mraka
Uljego nečujno, tiho štropot kraj crnoga vlaka
U izbu suvlažna dûha, zapare i dima tkivo.

Svi su onijemili. Srce jedva što kuca u grudi.
Nesreća! Propast! Bez rijeći mnio je svaki u glavi
I život svoj da spase: hrlo jurnuše s okna u stravi
Ne bi l' za vremena našli kvaku na vratima — ljudi.

Zaman sve. Smrtnom u znoju krčili puteve mrakom,
Vika i žamor uminuo. U tren i — gotovo smrca,

Kad li kroz okna zažmiri rumen ko rumena krvca —
Mjesec, dobroćudni starac, a žvižduk se oglasi vlakom.

Osvježan večernji uzduh i mekani traci se svili
Glava vrh naših sred izbe drndavih, mračnijeh kola
Puna i ljudi i djece — čeljadi pusta i hola,
Kad smo u žurbi veljoj niz vrata svi već bili . . .

VAMA . . .

Vama, što igrate na svačiju svirku,
Sad bila ta skladba u duru il' molu,
Glavno je da pijev se gudi Vašem Mirku,
Vašoj pjanoj rulji, što glavicu 'holu -
Zadovoljstvom puni mimo sviju ljudi.

Vama, što igrate i za sitne novce
I „džabe“ kad treba prikrivena lica,
A na klanje rado i nedužne ovce
Odvodite šutke, kad se pruža tmica
I cekini savjest šutkuju u grudi.

Vama, što sikćete kao zmije ljute,
Ugrizate svakog u potaji tamnoj
Iz zasjede. Vama, što ste sve već pute
Zakrčili dračem, pa u vatri plamnoj
Otrovom rušite, kud stigne odreda.

Vama, što kô vampir, krstarite mrakom
I zloguka sova pjevate opijelo
Najsvetijem našem idejalu lakom.
Čeprkate nožem i parate čelo
Pa rana krvari sred zlobe i jeda.

Vama, što nedužnu krv bi rasipali
Kao vodu i u čaši utopili
Svakog, tko ne trubi i tamjan ne pali
Vašim kumirima, zakrinkanoj sili
I Voždu, što mami Barda svelažnoga.

Vama, što bez buke, u zaglušno vrijeme:
Krstarite tudioj po koži i domu,
Tovarite teret na životno breme
I svetinju kalom vučete po svomu,
A u ime: Zemlje i Neba i Boga!

JA . . .

Svijetu ja se rugam i hihotom i smijehom,
Zamnom je prošlost pusta, što sadašnjost svu kida.
Pa i ako kadikad zalutam u svijet vedar —
To omama životnu suzu na čas rida.

I onda prošli dani kô cvijetni sag procvate,
Oštraci šljunka mekom prevlakom se slili
Uz paprat šume tavne, gdje tišina drhturi
I razgaljene grudi miluje šumskoj vili.

Ja ne znam je li san to, što me davni krili
U gugutu, gdje stari znaci svi su moji
Ko dragi drug uz druga A Ti, najljepša, ljubo,
U bludu sva si svježa, pupolj na tankoj hvoji.

I dršćeš laka kao vjetrićak kad ljudiška?
I villaš prame kose na mekom vratu, punom.
Gdje cjelovima ja sam uspio mladost tvoju
I sve zaboravio. Sav mamen ja sam krunom

Daleko u svijet pošo. Na putu drač i korov,
Zmijurine i trulež podamnou svud na stazi.
Kô hale i vampiri svoj svijet su s akli. Ja sam
Zastao na po puta. Pogledam: k meni plazi

Uz hihot, smijeh i vrevu i vrisak, oštri zvižduk,
Uz lomot, što krkori i zveket oštrog mača
Užarenog i krvlju rumenom poškropljenom . .
Znaš, vilo, ti si onda od crvenoga plača

Zaboravila svog na pjesnika i polet,
Na sanje ružičaste i slatki nektar s neba,
Gdje kupao sam pjesmu draganjem svojeg srca,
Gdje užego sam luč na pijedestal Feba,

Da gori mi i onda, kad zime biti ne će.
Da svijetli mi i onda, kad noći biti ne će,
Da budem vječno sretan. A ti si suzo gorka,
Tek plakala i sva utonila u veče.

Pa kad i noći došla i crni mrak zapleo,
Kô bogac ja sam stajo na svome na raspuću;
Predamnom hrpa kama, zamnom sinrskana čaša,
A ludi pjesnik pjeva u zanosnom čeznuću.

Svjetu ja se rugam i hihotom i smijehom.
Za mnom je prošlost pusta, što sadašnjost svu kida.
Pa i ako kadikad zalutam u svijet vedar —
To omama životnu suzu na čas rida.

A ta je, vilo, otrov, ah ta je sve i ništa.
Moj Bog i pako crni raskidanog nebišta — —

PEJSAŽ

Kad rana krvari i spošta se veče
Zimnja, a u magli šapće ponoć snena:
Neznani je Pjesnik, sred polja i sječe,
Zasto na pô puta. Pred njim Uspomena

Tkivo vidno stere. Pusta šuma drijema
I list zadnji šušti na uvehloj grani.
Zen lja suzom suzi i na San se spremna,
A lirom promukli trzaj u osami

Plače prošli Život, svijet svoj i sve svoje.
I prolaze Sjene i prolaze Slike
I drhture krošnje i nakisle hvoje,
Što vijugom krile mrtve spomenike

Utrnulih plama. Tu je šutke stao
I ledeni kamen suzom poškropio,
A što srce čuti, tek on sam je znao,
Kad se Nebom tamni nočni u luk svio

Dašak tajnog Mira, Pokoja i Sjete,
Što kô dašak prši i pahulje meko.
Kad rana krvari i Vile salete —
Otpljia se duša ledna nadaleko

I što nekad bilo: u priči se njiše
I što nekad bilo: vatrom oživljava
I što nekad bilo: sve tiše i tiše
U nepovrat plije i snovid i java.

A časovi stari, Vampiri i Ha'a,
Okupe se opet nečujno i lako
I ojađen Pjesnik u vrtlogu zala
S nova guša i kad... nije suzâ plako.

LJUBAV . . .

'Ljubav je san, a ja kažem vječnost,
Što potresa svijetom,
Jer i preko groba život svježi
Svoj m lakinim lijetom.

MOJA LJUBAV . . .

Moja ljubav dršće kô jabukov cvijet,
Kad ga draga prvi pramaljetni lijet;
Moja ljubav dršće kô nevini san
I ja Boga molim, da taj vedri dan
Traje kô i proljet i proljetni dan —
Život prepun cvijeća, vječni đulistan ...

NE PITAJ . . .

Ne pitaj „zašto“ ni „čemu“,
Jer carstvo vječnosti plije,
I zemljom i nebom, svuda,
Sve živi i kad već mrije.

29. X. 1918.

Dost je Hrvat suza bio i sudbinu svoju kleo,
Pratila ga zla kob svijeta i Usuda teška kletva;
Sa nesloge bio mu je gorak kruh a slaba žetva,
S mnogo riječi, malom plaćom, u lance ga Susjed spleo.
I tako su vijeci dugi posatkali čvrsti veo
Sa svih strana. Jalovita bila mu je svaka sjetva,
Svaki napor, svaka muka. On sám ras'o, pust kô letva,
Na ugaru kô klin neki. Ka aše ga, a on ceo
Prkosio svem' i svakom. Kô crvak je rovatio
Po utrobi zemlje svoje. Za dana je iš'o lijegat,
A u noći rabotao. S otrovom je snagu pio
I s gorčinom ras'o . . . Pa kad došlo doba, da se rgat*
Odbacuje, kô što li se baca trulež, gvožđe prosto:
Smrskao je Hali glavu i kô čovjek . . . svoj je posto.

I TO BIVA

*Prosvjeta i Politika rđava je rima,
A ipak u Poeziji našoj svud je ima,
Njom Sei i Sve vežu —
Na svoje natežu . . .*

PROKLINJO . . .

Proklinjo sam život i njegove čare,
Svijet, Suzu i Nebo i najljepše Dare,
A sve zato, jer sam bio drug Osami,
Koja u snu lakom . . . ubija i mami.

U NOĆI . . .

Silazi carska Ljepost Zvjezdanim beskrajem hlađi
Omaru vatrenog dana.

Silazi tamom Cjelov sočni, što šaptaje sladi
Crvenih sa usana.

Silazi . . . Ja već čutim: Dolaziš. Došću ti grudi,
Život nas novi svud zove.

Nemoj skanjivat! Pruži ruku i Druga mi budi,
Ljubavne priče plove — —

ZADNJA STRANA . . .

Zadnja strana — ta je za me:

Raj i pako,

Gdje sam plako,

Gdje sam vedre suze liš,

Nesretan i sretan bio . . .

Zadnja strana — ta je za me:

Bô i suza,

Svijet i uza,

Smijeh i kihot —

Zrinski život.

ČASOVI

Zaplakat bih mogo od bola i sjete,
Izjest srce svoje, gdje krvari rana
Nova, dušu splinut, da misli ne lete,
Pa da živi mrtvac, smješljivih usana,

Svijetom svijeta šećem. Zaplakat bih moge
Kada vidim svetost, gdje se kalja blatom,
A oni, što svete, aoh mili Bogo,
Ponajvećma tim barataju alatom.

Pa kako oprezno samo rade, mniješ;
Nevine su ovce i nedužno cvijeće ;
Očima prevrću, kô kad vino liješ,
A u grudi komadina leda, smeće.

Zaplakat bih mogo, jer i narod trpi
Sa duševne zlobe voždova i tuge,
Koju prikrivenu sakriše u hrpi,
A vrh nad njom zlatan pokrov, tajne druge,

Himbe posatkaše. Znadu oni dobro,
Da će kov taj mamit i čeprkat ljudi,
A što dalje budne — tko će zato, pobro,
Pitat čeljad, što će i srce u grudi

Prodat, ako s' nađe luda pa dobaci
Sitan bakšiš tek da s' otrese stjenica.
Zaplakat bih mogo, jer danas junaci
Odoše za budžak, a svud pijavica

Drma život, pa si nemoćan poštenjem.
Kad se idejali vuku kalom blata,
Prazna slama mlati i svetim proštenjem
I brat bratu baca pustog rad inata,..

Zaplakat bih mogo od bola i sjete,
Izjest srce svoje, gdje krvari rana
Nova, dušu splinut, da misli ne lete,
Pa da mrtvac živim smješljivih usana.

SAN LJETNE NOCI

Od tvojega muka usnula je šuma
Pa sad lako drijema. Mrki hrastik šuti
I lisnate krošnje. Satir pokraj druma
Proteže se. Misli : koji će sad puti

Oživiti, pa da otud tamo krene.
Bude l' mnoštvo Viňa, a on samac tada;
Čekat će drugare. U to zvijezde snene
Prosipale trake. Plamsaj mirijada.

Mir sve veći, a Noć razbludna i meka
Golica pod vratom i srsi već mile;
Dragan svoju Dragu nestrpljivo čeka
I tople riječi u šaptaju krile:

Uvijek ču Te ljubit. . . Ti si samo moja.
A što Svijet će reći - ne slušaj; on Rodu
Polja zlobom sije. Ljubavnog pokoja
Ja Ti nosim. On će bit sve našem godu,

Opel šutnja i mir. Opel stara Pjesma
Vitla krajem. Satir našo družbu vedru.
Pa već zadirkiva, žustar kao česma,
Pun života srće mladost svježu, jedru.

Ne pita on Svijet — ni što Ljudstvo nosi
Ne pita on Sate — kud prolaze brzo,
Ne pita on Sebe — je li Samrt kosi
I bô dušu para ; kud se mamen vrzo

Jučer, a kud danas i što će to biti,
Kada prelest spline i sve a u ništa,
A mjeseca traci umorni će skriti
Čar i gugut tajnog, zamamnog nebišta,

Otkuda se Gospar smješka na sve strane.
Kad se dvoje ljubi. A Ninfe i Vile —
Kako koja okom bljesne, rukom mane,
Kako kojoj grudi drhtnu. Lakokrile

Sunu i draž tijela cakli. Mrtvi plamen
U čas plane vatrom i u pjesmi Život
Bukne. A što dalje biva, to ni kamen
Kazat ne zna . . . nikad. Jekom tek se hihot.

Odjekuje pa u mukli akord slike.
Preludij zabruji i kô magla da je,
A Vila i noćni Satir tek se smije
I obijest brza i pokadšto staje.

Jenja žurba, što Svijet novim svjetlom šara.
Tone vreva tamo kuda i Noć bježi,
A Zora sa cvijetom čarobnjačkim vara
I ljljuškom draga za san nov i svježi.

Od tvojega muka usnula je šuma
Pa sad opet drijema. Mrki hrastik šuti
i lisnate krošnje. A' kraj pustog druma
Pukli na sve strane izgaženi puti — —

GLAS VAFIJUCEGA

Ej, vi puste larmadžije, vikači i zaplotnjaci,
Što oštrite jezik i kad svijetom pliju gusti mraci
A pošteni čovo lijega od umornog rabotanja;
Ej, vi puste sjene zala, pomrćine i neznanja,
Kandžije bez kožnog biča i žeravka a bez vatre,
Kresnite o greben tvrdi, za'rdane negve, gatre,
Pa'nek puca i lomi se, što se slomit i razorit
Može. Duša će vam duši zadovoljstvom onda zborit.
Evo, što smo, mi prvaci od naroda slavljenoga,
Evo, što smo, mi najveći i od samog dobrog Boga.
Evo, što smo, mi prastara korjenika domeljublja,
Evo, što smo, mi... a jeka odjeknut će sa svih strana.
Kroza trublju jerihonsku i idola svemožnoga:
Vama slava i čast svima, ponajljepša plamna zublja.
Povjesnicom bit će vaša sudba navijek zapisana,
Vi kamena neklesana, vi grobari roda svoga!

FURIJA*

U dronjima blatnim, prsa razgaljena
Koraca i lunja kao avet pusta.
Iz očiju suklja pakost. Bijela pjena
Mahnita i škropi s rasklimanih usta

Ko žaoka zmije. Ja ju gledam. Sama
Prašnim drumom vitla i kreće ko hala
Sam Bog znade zašto kuca tarabama
Tamo, gdje je suza gorka zadrhtala.

Pa kap po kap teče i potok salila.
U njoj grca Rod moj i rukama lama.
A ponioć odnikud. Isprva je vila
Paukove mreže i srcem od kama

Uživala, kako raja grči jadna,
Bori se i kida, a za krišku kruha,
Žigosana od svih, prezrena i gladna,
Usred noći crne, usred mraka gluha.

* Ova je pjesma spjevana davno prije prevrata (29. X. 1918.) za almanah srpsko-hrvatske-slovenačke širočadi, kojega su mislili izdati još mjeseca lipnja 1918. jugoslavenski književnici pod redakcijom Dra Tugomira Alaupovića, tada još tajnika „Matice Hrvatske“ u Zagrebu, a koji međutim nije izašao.

Kad je čula kuga, da se Sinci roda
Razišli ko djeca rakova svud širom
I vratit se ne će, alaj za nju goda :
Produljila prste, zavitlala mirom

Bjesomučno. Bura. Sam survo se pako.
Zanjihale krošnje i svijeće ledne
Na trozublje oštros antikrst natako,
Pa izrovo u šir staze nepregledne — —

I u času, gdje je raskoš lijepa bila.
I u času, gdje se topli gugut vio,
I u času, gdje se priča drevna vila :
Prosulo se groblje, križ je križa krio... .

U dronjcima blatnim, prsa razgaljena,
Koraca i lunja kao avet pusta.
Iz očiju suklja pakost. Bijela pjena
Mahnita i škropi s rasklimanih usta

Ko žaoka zmije. Krezubavim glasom
Sve jače se ceri i sam Bog će znati
Čemu to sve? Dokle? Tek slutim talasom
Sve bliže i bliže čudnom palom mlati

Grdosija neka, svesilna i jaka.
Pa u mutnoj magli ko da drhće, pliva
I odmata klupko. Tko zna nije l' mlaka
Slika ta Trimurti: Brama, Višnu, Siva? !

ZMIJE

Kako samo plaze kraj kaljuže blata,
Gdje je rogoz na po istruhnuo, pa se
Razmekšan raskido, a šuga se hvata
Površinom vode. Reske nosi glase.

Sa siktajem, sve to bliže. Vjetar laki
Suškajući mili, kô jeza pod kožom.
Kako samo plaze, bezdušnici mlaki,
A sve pod barjakom i slobode ložom,

Gdje ie sám Satana barikadu digo
Za inat Čovjeku i njegovu Rodu,
Za inat Poštenja crn Pako prestigo,
Kad je zapalio, na vražjemu godu.

Kandioce Smutnji, Kleveti i Kletvi,
Što vijori mrakom, kad nitko ne gleda,
Gdje se sije, jer se nada masnoj žetvi,
A prečesto grize samo da ujeda.

Kako samo plaze iz blata i mraka
U ime Naroda i briga za novi
Preporodaj carstva bez sunčanih traka,
Kad u mutnom treba da se žmirke lovi

I slijepac slijepcu pokazuje pute.
Ej, pa neka, i taj Zlodoh valjda treba
Da se svijetom bani posred bo'be krute!
— — To je zanat stari za koricu ljeba.

OSJEČKI BEDEMI

Stoljetni se ruši kamen, mrvi žbuka
I zemljom sve runi u kaljuže blatne,
Gdje rogoz i trska raste. Halabuka
Djece tu sad zvoni bezbrižno i zlatne

Hvataju bumbare. A iza starinskih
Kapija i bojnih trofeja mir stere
Veo zaboravi. Samo spomen zimskih
Večeri kroza san, kad se mračak vere.

Šuška, gdje je nekoć Lieder-Tafel pjevo
I Ressourса tuđu soldatesku zvala
Na razne Komerse. Onda, zlatna vrevo,
Slatka riječ kô vatra u šir zaplamsala

I došo je silni Vladika Strossmayer,
Da prodrma duše obamrle, snene,
Što su svijet stoljetni snivale uz bajer,
Drave, kô i prašne sve nam uspomene.

Odjekn'o je Krežma sa gusala zvuci
I s njim Kuhač na poprištu, da pokupi,
Što je Hrvat i svi Jugoslavski puci
Svome Rodu dali, pa procvali pupi

Narodnijeh ružā, smilja i bosilja,
A Tuđinac svoje dveri zatvorio
Sa butigom zala. Plaćući od milja
Naš je Čovo svježe gnijezdo savio,

Da na pragu svojih praotaca sklada
Pjesmu svojeg svijeta i novog življenja.
— — A što trošno Zdanje mrije i propada,
To sve jače bukti naše Osvjetljenje.

JUGOSLAVENSKA HIMNA*

Silnom snagom poljem jezde:
Srb n, Hrvat i Slovenac,
Sred svog roda kô tri zvijezde,
A na ruci lovov-vijenac:
Jedne misti sad su svi,
Jedna duša brata tri!

Silnom snagom, duha smjela,
I trobojka: kô krv što je,
Nebo plavo i lijer bijela,
Čelik-srca svud se roje . . .
Jugoslavski čitav rod
Junački svoj časti god.

Silnom snagom do tri brata
Dom svoj štite i kućište,
Gdje sloboda vije zlata,
To slavjansko hrvatište;
Sad ogrijeva svog na svom
Starodrevni mili doin.

Silnom snagom gore, polja
Zadrhtala na Balkanu

* Uglazbio Valerijan F. Antunović (naklada Hrvatskog Štamparskog Zavoda d. d. u Osijeku) i prof. Todor Mačulka (u rukopisu).

I narodna sveta volja,
Rijeke, lađe na Jadranu;
Svuda ori slavski rijek,
Naš amenat i naš lijek.

Silnom snagom spas se čuje,
Rod se grli i cjeliva.
Narod sreću svoju snuje,
Pjesan Marka odjekiva:
Neka zavijek svoj na svom
Jugoslavski bude dom!

SLETOVKA*

*Sokolskoj župi u Osijeku posvećeno povodom
Vidovdanskog sleta 1921.*

Naprijed, braće, naprijed druzi,
Sokolski je danas dan.
Hrvatski nam svi su luzi
Pa i Osijek ovjenčan:
Trobojnicom majke Slave,
Što nam kiti svečan gđd,
Što nam jača grudi zdrave.
Što nam časti čitav Rod;
Drug uz druga, Slavjani,
Jedne misli sad smo svi!

Naprijed, druzi, Sokolovi,
Sestre, braće, svi i sve,
Pa da naši prošli snovi
Želju davnu ostvare;
Jedan kucaj srca naših
Nek potrese dušom svud,
Jedna mis'o nek osnaži
Sad i vazda bratsku grud;
Ruke amo, Slavjani,
Jedno kolo bud'mo svi!

* Uglazbio Branko Kršnjavi (u rukopisu).

Naprijed svijesni slavski sine,
Što pućinom svijeta svud
Gradiš kuću od davnine
I ljubavlju puniš grud:
Luč svebratstva valja svetit
I zarezat dubok rez
Idejala, što će nijetit
Sveslavenstva sveti vez;
Oj, Slaveni, dušom svom —
Jedna mis'o . . . jedan Dom!

HRVAT

Ha-ha, ha-ha . . .
Misle, da sam slabe kićme,
Da sam luda, a u grudi
Komadina kruta leda;
Misle: oko samoga gleda,
Tupo gleda dan dok 'udi,
A sklapa se kad se stavni;
Kada mračak podrhtava,
Od umornog rabotanja;
Ili, Bože, kad je kažu:
Glava puna u veselju
Duši svojoj dala maha —
Ha-ha, ha-ha . . .

Tko si? Što si? Otkuda si?
— Čovo, šolja, paur, šokac;
„Bolji“ vele seljak, bogac,
Život pusti taj što trati
U podrtoj u selendri
Kraj ognjišta čagje puna,
Gdje s' ne bijeli danak vedri;
Udobnoci gdje ni truna
Ni za lijek, da okrijepi
I razvedri;

Gdje se kupi oznojena
Zadrugarska čeljad plaha
Na počinak —
Ha-ha, ha ha . . .

Tko si? Što si? Otkuda si?
— Zar „ja“, što sam od davnine
Ovu grudu, taj amanet
Teškim plugom rezо, sjeko ?!
Aj, ta maja dobra svima,
Sveti zapis, djedovine
Ljepota je nadaleko,
Ljepota je drevne dobi:
Od vremena onih dok smo
Jošter svoji, „svoji“ bili;
Kad smo krvcu svoje krvi —
Prvu glavu okrunili.
Tada, vajme, crno sjeme
Susjed odbri posijao
Te megi braćom krv protekla,
Najvrednija krvca naša . . .

Hrvat gorko proplakao
Nad grobištem nada svojih —
Kralja zadnjeg od svog rода,
Što je mačem za dom krasni
U bojovno klanje srto
I kô junak pao časni
Sred zvižduka, treske mača,
Vatre plamne; gdje nij' plača

Ni kukanja, pa ni straha —
Ha-ha, ha-ha . . .

Teške noći, tmurni dani
Lepršali grudom našom
Kô aveti uzbibani.
Kroz san dugi gledam : Plamen!
Bukti, plamsa . . . Rata znamen
Samo viče : U boj, ljudi!
A ne pita: Kud to vodi?
Zar to polja naša plodi,
A umorne snaži grudi ;
Pokoljenja nova điže,
Ili staro ništi, ruši ? !
Je li sreću nosi rodu
Za krst časni i slobodu,
Kad se više glavâ smiče,
Kad se barut gušće puši,
A na račun kičme slabe,
Siromaha ? ! —
Ha-ha, ha-ha . . .

*

Proujili vijeci, dugi, tmurni dani,
Smirila se borba duga . . .
Dogodi se, pa kadikad
Kresne kâm o tvrda druga,
Iskra bljesne, tek što plâne —
Cjelov mira nebo dane,
Kao ljekar bólu skida
I krvavu ranu vida . . .

Proujili vijeci, dugi, tmurni dani . . .
Pa dok drugom bašta cvala
I u hladu krušac jeo:
Što je nama sudba dala,
Usud svijeta donijeo?
Zasluženo smrtnim znojem
U trzanju mukâ, bojem,
Obećanja gdje je „dubro“,
Da okusim krišku toga,
Da utažim žegju, pobro,
U čast doma, slavu Boga?
Plata gdje je za naš poso?!

„Hvala“ barem kaži, Goso,
Što mudruješ sit, pun masti,
Sa stola nam bacaš kosti
Nek se čovo srwan časti
Duha plaha —
Ha-ha, ha-ha . . .

Gdje je — —
Al ne; č mu, Bože.
Šta u neba gledam vise?
Poletio kud sam za čas?
Kada slušam, . . . čini mi se . . .
Vrh žuljave gledam kože,
Naborane s teška rada,
Poslije koga pijest grčim
U zagljušnoj buci dana,
Kud dopire otrovana

Teška kletva rad nedjelā —
Aj od moje, braće moje,
Što se kolju, rad inata,
Grizu meko srce svoje,
Pored rodne njive poste,
Dok tugjinci nametnici
Za punim se stolom goste.
Kad to gledam, tad u grudi
Sve se kida, ruši, peče:
(Jače nego prošli dani
Rijekom krvi isp san)
I tres'no bih teškim maljem,
Da utučem jednom veće
Grdne hale, sav taj trulež,
Te kurjake i vampire,
Zle duhove i kumire —
Tek ne mogu , , . slab sam samac.
Ali mogla bi samnom braća,
Pukao bi kamen-stanac,
Da se upre, da se krene,
Da se makne teško breme . . .

A onda bi . . . Bože . . . onda
I najsljednja duša plaha —
Ha-ha, ha-ha . . .
Zagledala u grud ovu,
Gdje plameni čisti gore
Za čast, sreću Otadžbine,
Što ne reži na tugjina,
Ali poput dobra sina

Dičit će se vazda svojim —
Dok god zborom usta zbole,
Dok god srcem ljubav vrije,
A s visina sunce sije;
Jer Hrvat je vazda bio
Kremen-značaj, duše tije,
Za dom pjevo, a krv lio;
Pa ima li, što je vječno
I uz Tvorca što će stati:
To će Hrvat s grudom ovom
Opstojati — — bitisati!*

* Za ovu pjesmu napisao je slikovitu glazbu Edo Tuma (sada kapelnik u Sisku). Prvi put deklamovao ju Dragoljub P. Gošić (sada član Nar. pozorišta u Beogradu) u narodnom odijelu na sedmom literarno-zabavnom posijelu K. H. K. u O. 26. XI. 1910. u hotel Royalu uz pratnju samoga skladatelja. Isto se ponovilo na proslavi stogodišnjice smrti E. Kumičića u zagrebačkom Starčevićevom Domu 14. V. 1911., pa je tom prigodom dr. Ogrizović brzojavio autoru: „Vaš patriotski monolog „Hrvat“ stekao oduševljeno priznanje, ukrasivši našu proslavu“. U mjesecu srpnju 1911. snimila je peštanska tvrtka „Grammophon“ „Hrvat“ kao melodram uz deklamovanje D. P. Gošića na gramafonsku ploču, koja se stavila u promet pod naslovom: „Patriotička deklamacija iz života i borbe hrvatskog naroda“ pod brojem C 211006. 211007. Kad je varaždinsko kazalište priredilo 7. XI.

1911. veliko glazbeno veče Mire Koroščeve, stavljen je na program kao „veliki glazbeni monolog“ i „Hrvat“ uz sudjelovanje Gošića i Tume. Uspjeh je bio neočekivan, a : am autor brzojavno pozdravljen po ravnatelju kazališta Markoviću. To sve potaklo je prvaka osječke drame Acu Gavrilovića, pa je rečenom pjesmom obišao veći dio današnje Jugoslavije i krajeve gdje žive Hrvati i Srbi u sjevernoj Americi, dok je učitelj i deklamator Boško Jugović njo-m obišao južnu Srbiju. Uvaži li se, da sadržaj ponute pjesme ide onamo, da promiče narodno jedinstvo, pa da su pjesmu baš naša braća Srbi, odlični naši glumci-umjetnici Gošić i Gavrilović, sve od god 1910. redovito njome nijetili slogu i bratstvo, onda je pjesma svoje postigla. Aktualnost pak o njezinoga sadržaja vrijedi i danas. Kao što prije nije-sam imao ništa protiv toga, ako se riječ Hrvat zamijenila sa Srbin, nemam pogotovo danas, gdje više no ikada treba da baš Slaveni budu svuda, kako ono reče P. Preradović, rasadnici ljubavi. Kako je izdanje, gdje je pjesma štampana („Novi Zvuci“) rasprodano, a pjesma se traži, štampa se ponovno. — Op R F M.

TOPOLA*

Na najvišem visu Oplenca, gdje pletu
Vinogradi rodni šarovito kolo,
Crkva svetog Gjorgja stoji, pa je svijetu
Putokaz i meta. Svuda naokolo

Slika sliku krasi, kao čilim, što se
Uz bregove svija, pa putniku daje
Vid k pun ljepote. Mene misli nose
Na krilima mašte. Čas dva : noga staje

I predamnom pet se kubeta zrcali,
Bijel mraor bjelasa kò valovi mora,
Titra sunca zraka, dršću idejali
I duša zaželi s Bogom razgovora.

* Ova je pjesma, uzeta iz ciklusa patriotskih pjesama, koje će biti priopćene u najboljem našem omladinskom ilustrovanom listu „Naš List“, kojega uređuje ugledni srpski pjesnik Stevan Bešević, a izdaje kao dobro štivo Ministarstvo Prosvjete u Beogradu u duhu idejalnoga narodnoga jedinstva Srba, Hrvata i Slovenaca Za spomenute pjesme narisao je Ivan Roch, slikar i grafičar u Osijeku, umjetničke perocrteže.

U crkvi tišina. Sarkofag se bijeli,
A nogu se kripti žuri, gdje su cvijeće,
Vrpce i vijence u svetačku spleli
Šaru mrtvih poštu. Tu plamen sa svijeće

Bukti i kô oblak da se vedri smiješi,
A ledeni kamen nadvio se Lijepi
San nas sveti, pa svi osjećamo: Tješi
Naša srca tajna Blagost. Duh nam krijepi

Nevidljiva Snaga. Sibin opojeni
Hrvatom se brati i Slovencu pruža
Pozdrav topoli. Tu je nas svih ostvarení
Stoljetni san procvo kô mirisna ruža.

Amo zato, braćo, evo naša Meka,
Kralja Velikoga Petra Zadužbina
Slobodom još svakoj rani dat će lijeka
Pa da sretna bude sva nam Otadžbina!

MOJ ŽIVOT

Moj život poput vala niz vodu mutnu bježi
I kolobarom vira u talasu se gubi
U nepovrat, kô sjena, tek novi dan ga svježi,
A carstvo idejala sa arabeskom rubi.

Moj život pun je sjete, prijegora i vreve,
Što svijetlo sunca na čas i prepliće i kida,
Pa kad je mrak najgušći: ja osjećam san Neve,
Gdje uspomene prošle mekanom rukom skida.

Moj život krši život, lomata oštro stijenje
I gdje je nekoć bilo raspuće mnogih snova:
Susrećem znance stare i gromadno kamenje,
Neizorana polja i pokoljenja nova.

Gdje, i ti, Vilo, kô da problijedjela si, plaha,
Tvoj pogled pun je sjete, a mladost kô da splila;
Zar i Ti trpiš s nesna i pritajenog straha
Il svježost tvoju suza u trnov vijenac svila?!

Moj život nekud s dana sve u dan jače spješi
I lutn u nepovrat šikarjem, p:aznim drumom,
A što se pruće kida i mlada zelen smiješi --
To pjesma nepjevana zavitlava šumom,

Pa drugom nosi proljet i čežnjom nadu budi
I raspiriva plamen. Šareni sag taj gledam,
Koracam, idem, srtam . . . a pogled mutan bludi
I opojen u plaču pred svijetom svojim predam.

ČEZNA

Svud kaljava cesta vlagom prekrivena
I ko sitni prašak dršće do oblaka,
A krajdrvoreda svježa i rumena
Nasmijanog sunca traka mili laka.

Koracam i slušam kako zemlja diše
I upija prve udisaje Vesne,
Što ko topli dašak titra i miriše,
A teče ko izvor iz najsveže česme,

Kad ju proljet draga. Čežnja je uz mene
Puna tajne sluti, nježnih uzdrhtaja,
Puna meke draži i sjete sanene,
Pa mi kosu gladi i dušu opaja.

Ah, osjećam hašiš obavija dušu
I gdje nekoć pustoš s korovom se vila,
Topla tvoja ruka odagnava tmušu
I pjesma svanuća u srcu se slila.

Je li da su slatki treni spominjanja,
Kod osama mrtva uvlači se kradom
I u čašu bukne plamen milovanja,
Pa blijediš i treseš na tijelu mladom,

A ja sav sam mamen, punu čašu pijem,
Pijem do dna . . . Slatka, o daj dodí laka,
Da od svježih traka rukovet savijem,
Zadnju sienu crnu trgnem sa oblaka,

Pa gdje cesta pusta kaljava se pruža
I sićani prašak vlagom po tlu mili:
Nek se biser prospe i procvate ruža,
A nad Domom našim vječna Proljet krili!

SVEUČILIŠTE
JOŠKO JURJA STROSSMAYERA
U OSJEKU
GRADSKA I SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA OSJEK

Osami	3	Kako za koga*	17
Strossmayer	5	Zrinsko - Frankopan-	
Srokovane rečenice*	8	ski proslov	18
Kad požrtvovno ra-		Ilok	22
diš*	8	Ivanu Pavoševiću	24
Pod krinkom prija-		Vinkovci	25
teljstva*	8	Ja imam	28
Slobodoumnjak*	8	Valpovo	30
Djakovo	9	Si smo*	32
Što je najljepše?*	9	Runjanin*	32
Dalek put	10	Grad tvornica	33
Šljivoševci	12	16. VIII. 1921.	35
Strančar*	13	Tri brata*	37
Apsolutizam i centra-		Moderna romanca	39
lizam*	13	Vama	41
Na Marici	14	Ja	43
Lakomci*	14	Pejsaž	45
Na verandi	15	Ljubav*	46
Pametna poštenja-		Moja ljubav*	46
čina*	16	Ne pitaj*	46
Najlakše i najteže*	16	29. X. 1918.	47
Činovnik*	16	I to biva*	47
Jutrenja idila	17	Proklinjo*	48

* Epigram

U noći	48	Osječki bedemi	59
Zadnja strana	48	Jugoslavenska himna	61
Časovi	49	Sletovka	63
San ljetne noći	51	Hrvat	65
Glas vapijućega	54	Topola	72
Furija	55	Moj Život	74
Zmije	57	Čežnja	74

Tisak Antuna Rotta u Osijeku, 1. (Kapucinska 6)

Meteur en pages Gjuro Dečman

*Komisijonalna naklada knjižare
Hrvatskog Štamparskog Zavoda d. d. Podružnice u
Osijeku 12. IX. 1922.*

*Preštampano iz ilustrovanog kulturno-prosvjetnog i
socijalnog polumjesečnika „Vjesnika Županije Vi-
rovitičke“ (Osijek od god. 1921 i 1922), „Židovskog
kalendara“ (Osijek, za god. 6822.-6823.) i djelo-
mično iz almanaha „Jeke od Osijeka“ Kluba hrvat-
skih književnika u Osijeku za god. 1920.*

RUDOLFO FRANJIN MAGJER

PJESME

PORIVI, prva knjiga pjesama. 1905.

PORIVI, druga knjiga pjesama. S predgovorom dra I. Krnica 1907.*

PORIVI, druga knjiga pjesama u drugom izdanju.
1909.

NOVI ZVUCI, treća knjiga pjesama. 1909.*

NOVI ZVUCI, treća knjiga pjesama u drugom izdanju. S predgovorom F. Ž. Milera. 1912.*

NOVI ZVUCI, treća knjiga pjesama u trećem izdanju. S predgovorom F. Ž. Milera i dra J. Tominšeka. 1912.*

MOJ PUT, četvrta knjiga pjesama. 1917.

EROTIKA, peta knjiga pjesama, 1918.

ŠKICE I NOVELE

ZAPISCI SA SELA, iz života hrvatskog seljaka u Slavoniji. Spredgovorom dra F. Ilešića, 1907.*

SA SLAVONSKE RAVNI, 1913.*

IZ NAŠIH SELA, 1913.*

CRVENI KRIŽ i drugi zapisci sa sela uoči rata, 1915.*

KOLOSIJEK I STAROPUTINE, 1917.

PREVEDENA DJELA

OBRŽAZKY SA SLAVENSKE VESNICE. Zčestil

Jaroslav Janko — Jan Koch (v. Brne, 1911.)

Z WIEJSKIEJ ZAGRODY. Przelozyl Dr. Jan Ma-
giera (Kraków, 1912.)

DORFGESCHICHTEN, Uebersetzt von Marie Hor-
vat-Pethö (Wien—Leipzig, 1913.)

SLAVICE. Kytica uvitá z povidek, báji, bajek a li-
čeni. Preložij Adolf Šustr (Chrudimi, 1910.)

PUTOPIS

HRVATI U SRBIJI. Opis hrvatskih seljaka i mla-
deži iz virovitičke županije u Beogradu i oko-
lici. Napisao u društvu V. Ivakića, Sa mnogo
slika. Naslovni list od I. Rocha. Broš. 16
Dinara. Nakladnik: Antun Rott, Osijek, 1.
Kapucinska ul. 6,

ZVJEZDICOM OZNAČANE KNJIGE
RASPAČENE SU